

KAROLINA GOLEMO¹

EKO-NARRACJE I EKO-INGERENCJE FESTIWAL HIM DUB W RAPOULA DO CÔA

Słowa kluczowe: HIM DUB, reggae, eko-narracje, festiwale transformacyjne

Zejsście z placzyku przed kościołem na plażę rzeczną w Rapoula do Côa zajmuje ok. kwadrans. Wiejska droga prowadzi wśród zarośli i terenów grunto- wych poprzecinanych murkami. Wszystkie te kawałki ziemi należą do miej- scowych rodzin; część nadal jest uprawiana, inne zarosły już trawą. Starsi mieszkańcy wciąż pamiętają, która parcela należy do kogo, mimo że pola rozsiane są po całej wsi. Od kilku lat tereny położone nad rzeką Côa pod koniec lata nabierają nowego znaczenia. Zamieniają się w pola namiotowe, przestrzenie warsztatowe, punkty gastronomiczne i miejsca koncertów. Dzieje się tak od 2022 roku, czyli od pierwszej edycji festiwalu HIM DUB.

Plaża rzeczna w Rapoula do Côa powstała niewiele ponad dekadę temu. Uregulowano fragment dzikiej rzeki, zbudowano zapory, drewniane pomosty, bar i sanitariaty. Nadrzeczne olchy, wierzby i jesiony stały się naturalnymi „wieżami” do skoków do wody. Rapoula do Côa zachwyca idyl- liczną atmosferą, którą tworzą przyroda i specyficzna zabudowa z kamie- nia. Stare, tradycyjne domy są zazwyczaj dwupiętrowe: dawniej na dole trzymano zwierzęta, na górze zaś mieszkali ludzie. Współcześnie część bu- dynków podupada, a inne zostały odnowione przez *emigrantes* – Portugal- czyków, którzy dekady temu wyjechali stąd za pracą do Francji i wracają do Rapouli raz do roku, na wakacje.

Schodząc ku rzece, na wzgórzu na przeciwległym jej brzegu można zo- baczyć napis HIM DUB. Litera o wysokości ok. 2 m są zrobione ze słomy i podświetlane nocą. Zauważyłam je po raz pierwszy w sierpniu 2023 roku,

¹ Uniwersytet Jagielloński, ORCID: 0000-0001-5728-9587, karolina.golemo@uj.edu.pl.

kiedy – tak jak w poprzednich latach – przyjechałam z rodziną w to miejsce. Rozszyfrowałam skrót, aby się dowiedzieć, co się szykuje we wsi. Biwakując nad rzeką tuż obok organizatorów, przyglądaliśmy się przygotowaniom do drugiej edycji HIM DUB – festiwalu poświęconego muzyce reggae, dub i kulturze sound systemu. Dzień po dniu obserwowaliśmy budowę drewnianych konstrukcji, ręczne malowanie szyldów, montowanie scen, barów i ogromnych sound systemów pomiędzy drzewami. W kolejnym roku, będąc w Rapouli bliżej daty rozpoczęcia eventu, widzieliśmy już prace w najwyższym stadium zaawansowania. W sierpniu 2025 roku doświadczyliśmy zarówno ostatnich przygotowań, jak i pierwszych dni festiwalu HIM DUB. Obraz się dopełnił.

Rapoula do Côa przed pojawieniem się festiwalu była raczej mało rozpoznawalną wsią w regionie Beiras, na portugalsko-hiszpańskim pograniczu. Tereny te pozostawały poza głównymi szlakami turystycznymi. Rapoulę poznałam po raz pierwszy dekadę temu i od początku postrzegałam ją jako miejsce bukoliczne, dziewicze, oddalone od tzw. cywilizacji. Ludzie tradycyjnie żyli tu z rolnictwa czy hodowli zwierząt i niektórzy nadal to kultuwają. Pagórkowato-lesista okolica jest niezwykle malownicza: pola, zarośla i działki oddzielone są murkami porośniętymi dzikim winem, pomiędzy nimi rosną figowce, jeżyny, pigwowce. Znam to miejsce głównie z letnich pobyków: biwaków nad rzeką, wieczorów wypełnionych ciszą i odgłosami natury, spacerów polnymi drogami. Jednocześnie wielokrotnie słyszałam od rodziny i znajomych, jak trudno bywa żyć tutaj zimą, kiedy spadają temperatury, a interior staje się jeszcze bardziej odizolowany. Rzeko Côa była tu i nadal jest centrum życia wsi i powodem lokalnej dumy. Kiedyś bardziej dynamiczna i mniej zarośnięta, dzisiaj częściowo okiełznana w pobliżu rzecznej plaży, którą mieszkańcy zgodnie uważają za najpiękniejszą *praia fluvial* w okolicy. Côa od dawna mnie fascynuje – dzika, majestatyczna, zamieszkiwana przez rośliny wodne, ryby, raki i niegroźne węże. Poznałam jej różne odcinki, pływając wpraw i kajakiem, odwiedzając wszystkie okoliczne plaże rzeczne, docierając do jej źródła.

Wszystkie te walory przyciągnęły zapewne uwagę organizatorów HIM DUB, szukających dla swojego festiwalu miejsca odizolowanego, spokojnego i zanurzonego w naturze. Przestrzeni, która stałaby się częścią festiwalowego doświadczenia.

Zdjęcie nr 1²
Źródło: Karolina Golemo.

² Wszystkie fotografie zamieszczone w tekście pochodzą z edycji HIM DUB 2025 i zostały wykonane przez Autorkę. Tekst stanowi rodzaj wstępu do planowanych w niedalekiej przyszłości pogłębianych badań terenowych na temat tego festiwalu.

Zdjęcie nr 2

Źródło: Karolina Golemo.

HIM DUB – REGGAE, DUB I SOUND SYSTEM NA PORTUGALSKIEJ PROWINCJI

HIM DUB to wydarzenie muzyczne związane z tradycją rastafari, wspólnotowością oraz duchowością. Organizatorzy podkreślają, że festiwal ma zgromadzić „wszystkie pokolenia – dzisiejsze i przyszłe – wokół kultury sound systemu i tematów dotyczących nas wszystkich oraz naszego środowiska” (HIM Dub Festival). Skrót HIM odnosi się do określenia „His & Her Imperial Majesties”, czyli cesarza Haile Selassiego I oraz cesarzowej Menen Asfaw. Organizatorzy odwołują się do nauk Haile Selassiego, które – jak podkreślają – obejmują kwestie duchowości, oporu, wspólnotowości i relacji człowieka z naturą (HIM Dub Festival). Od początku wydarzenie planowano jako festiwal site-specific, silnie związany z krajobrazem Rapoula do Côa. W materiałach promocyjnych pojawiają się opisy „muzycznej oazy pośród portugalskiej przyrody” (Nobody Is Watching 2025).

Centralnym punktem odniesienia pozostaje reggae sound system. Retro zestawy nagłośnieniowe – przypominające ogromne drewniane

szafy – ustawiane są pomiędzy drzewami i tworzą immersyjną przestrzeń dźwiękową. Dub i reggae traktowane są na festiwalu nie tylko jako muzyka, ale również jako praktyka duchowa wzmacniająca więzi, poczucie jedności i wspólnoty. Festiwal trwa od pięciu do siedmiu dni. Do tej pory gromadził ok. 3 tys. uczestników rocznie. Program obejmuje koncerty, warsztaty, debaty (*Reasonings*), praktyki cielesne i duchowe. Dźwięki i rytmy płyną z trzech scen: głównej – Dub Temple, ukrytej w zaroślach Roots Garden i River Station, położonej na drugim brzegu Côti. Dla wyznawców i sympatyków kultury rasta przeznaczona jest specjalna strefa Rastafari Cultural Yard. Szczególnie rozbudowana jest oferta warsztatowa. W programie kolejnych edycji pojawiały się zajęcia poświęcone nie tylko produkcji muzycznej czy równości płci na rynku muzycznym, ale też kwestiom ekologicznym: permakulturze, diecie ita! czy naturalnemu budownictwu. W 2026 roku zapowiedziano m.in. warsztaty „Seeds of Freedom. Seed Saving and Conservation”, „Living Soil. The Foundation of Regeneration” oraz „Medicinal Forest. Nature’s Pharmacy” (HIM Dub Festival). Ważna jest również przestrzeń dla dzieci tworzona we współpracy z projektem „Ser. Crescer na Aldeia” (Być. Wychowywać się na wsi). Organizatorzy podkreślają, że ma ona rozwijać „wolność, kreatywność, empatię, miłość i więź z naturą” (HIM Dub Festival).

Choć HIM DUB ma charakter międzynarodowy, jego organizacja jest zakorzeniona lokalnie. Festiwal współpracuje z portugalskimi producentami żywności, rzemieślnikami, edukatorami i aktywistami. Jednocześnie wyraźnie wpisuje się w transnarodową, globalną scenę dub i kultury sound systemu. Kosmopolityzm charakteryzuje także osoby uczestniczące – festiwalowiczów przyjeżdżających z różnych części Europy i odległych regionów świata. Doskonale było widać tę różnorodność w dzień otwarcia edycji 2025: dziesiątki samochodów (głównie kamperów w stylu boho) opatrzonych zagranicznymi rejestracjami stały parę godzin w korku na przelotowej szosie, aby wjechać do wsi, a potem na teren festiwalu.

Zdjęcie nr 3
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 4
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 5
Źródło: Karolina Golemo.

Z DYSTANSU I OD ŚRODKA. DOŚWIADCZANIE FESTIWALOWEJ PRZESTRZENI

Przyglądanie się HIM DUB od pierwszej edycji miało dla mnie charakter stopniowego osvajania tego zjawiska: każdego roku byłam w Rapoula do Côa coraz bliżej momentu rozpoczęcia festiwalu. Wiele elementów scenografii wykorzystywanych jest ponownie podczas kolejnych odsłon wydarzenia, recykling stanowi więc podstawę zarówno etyki, jak i estetyki (i praktyki) festiwalu. Scenografia dobrze współgra z otoczeniem: potężne sound systemy ukryte pomiędzy wysokimi drzewami, tematyczne rzeźby i totemy, drewniane bramy i lampiony tworzą wrażenie tymczasowej wioski. W 2025 roku poznałam młodą Portugalkę lepiącą z czerwonej gliny statuy lwów przy wejściu do Rastafari Cultural Yard. Towarzyszył jej kilkuletni syn Francisco, stały bywalec alternatywnych festiwali (nosił na ręce kilka bransoletek – wejściówek na portugalskie eventy muzyczne 2025 roku, m.in. psytransowy Boom Festival). Zapytany, czy podoba mu się na festiwalu, odpowiedział: „To nie jest festiwal. To jest HIM DUB”. Tymi paroma słowami wyraził to, w jaki sposób uczestnicy postrzegają to wyjątkowe dla nich wydarzenie – coś więcej niż muzyczny event.

Mieszkańcy Rapouli, z którymi rozmawiałam, zazwyczaj wypowiadali się o festiwalu z entuzjazmem. Wybór ich miejscowości jako przestrzeni dla międzynarodowego wydarzenia jest dla nich satysfakcjonujący. Rapoula stała się rozpoznawalna i odwiedzana przez ludzi z zewnątrz. Wieś co prawda od dawna funkcjonuje jako miejsce spotkań dwóch światów. Co roku wracają tu bowiem na wakacje *emigrantes* i ich dzieci wychowane we Francji, próbujące się porozumieć z dziadkami łamaną portugalszczyzną. HIM DUB dołożył do tych międzykulturowych spotkań jeszcze jedną warstwę – międzynarodową, kosmopolityczną i wyzwoloną społeczność festiwalowiczów. Te różne światy przenikają się podczas festiwalu. Któregoś dnia podczas zeszłorocznej edycji jeden z organizatorów przyprowadził nad rzekę osoby starsze (niektóre na wózku) z pobliskiego domu opieki społecznej, aby mogły choć przez chwilę uczestniczyć w tym, co dzieje się nad Côą.

Zdjęcie nr 6
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 7
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 8
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 9
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 10
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 11
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 12

Źródło: Karolina Golemo.

FESTIWALOWA *COMMUNITAS* I EKO-TRANSFORMACJE

Ekologia w HIM DUB rozumiana jest szeroko – jako praktyka codzienna obejmująca relacje społeczne, sposób odżywiania, duchowość oraz stosunek do natury. W liminalnej festiwalowej przestrzeni uczestnicy testują alternatywne modele życia oparte na wspólnotowości i trosce o środowisko. Organizatorzy kładą nacisk na zrównoważoną żywność, promowanie lokalnych produktów oraz rozwój regionu (HIM Dub Festival; Cruz 2026). W praktyce oznacza to współpracę z regionalnymi producentami żywności i rzemieślnikami, ograniczanie plastiku, segregację odpadów oraz promowanie ekologicznych produktów higienicznych i gastronomicznych. Odpady organiczne są kompostowane i przekazywane lokalnym rolnikom. Uczestnicy proszeni są o odpowiedzialne korzystanie z wody, używanie biodegradowalnych kosmetyków oraz niewylewanie ścieków do rzeki. Istotną rolę odgrywa również dieta ital związana z kulturą rastafari, oparta na naturalnych

i lokalnych składnikach. Debaty i spotkania (*Reasonings*) są poświęcone regeneracji środowiska czy lokalnym systemom żywnościowym. Dub i reggae niosą przesłania antykonsumpcyjne i ekologiczne, natura przedstawiana jest jako źródło życia, a człowiek jako część ekosystemu. Ekonarracje są więc obecne zarówno symbolicznie, jak i w wymiarze praktycznym.

W przerwach między występami pod drzewami odbywają się warsztaty bębniarskie, żonglowania czy chodzenia po linie. Ludzie rozmawiają lub medytują w cieniu rozwieszonych tkanin, a nieopodal pasą się osły. Wszystko wydaje się pasować do opowieści o harmonijnym współistnieniu człowieka i przyrody.

HIM DUB wpisuje się w szerszy nurt wydarzeń określanych jako festiwale transformacyjne. Graham St John (2015) opisuje je jako tymczasowe autonomiczne strefy umożliwiające eksperymentowanie z alternatywnymi formami życia społecznego i duchowego. Inni badacze podkreślają, że festiwale transformacyjne promują zarówno rozwój osobisty, jak i wspólnotowość, powrót do zapomnianych rytuałów i tradycji oraz ekologiczny styl życia, często w oporze do mainstreamu (Van den Ende 2022; Bottorff 2015; Perry 2013; Leung, Chan 2014). Victor Turner (1969) określał podobne doświadczenia, odwołując się do festiwalowej *communitas* – intensywnego poczucia wspólnoty powstającego poza codziennymi układami społecznymi. Jak zauważał Donald Getz (2010, 17), projektowanie doświadczeń festiwalowych przynależy równocześnie do obszaru sztuki i nauki oraz wymaga „wyraźnego odwołania do psychologii środowiskowej, aby pełniej uchwycić interakcje między ludźmi, otoczeniem oraz programami lub systemami zarządzania”. W portugalskim kontekście HIM DUB wpisuje się w szerszy trend wydarzeń organizowanych poza wielkimi miastami, takich jak Boom Festival, Paredes de Coura, BONS SONS czy Andanças. Festiwale te łączą kulturę z ideą lokalności, harmonii z przyrodą i zrównoważonego rozwoju (Guerra, Oliveira 2022). HIM DUB, podobnie jak inne tego typu wydarzenia, wpisuje się w trend „greening festivals”, czyli ekologizacji wydarzeń muzycznych poprzez działania edukacyjne czy redukcję śladu środowiskowego (Cummings 2014).

Zdjęcie nr 13
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 14
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 15
Źródło: Karolina Golemo.

EKOSYSTEM W CZASIE PRÓBY

Pozostaje jednak pytanie: jaka jest cena tych ekologicznych i wspólnotowych narracji promowanych podczas festiwalu skupiającego kilka tysięcy ludzi? HIM DUB sprowadza do niewielkiej wsi międzynarodową, alternatywną społeczność przywożącą własne wyobrażenia o „życiu blisko natury” – różniące się od wypracowywanego od dziesiętek lat modelu symbiozy lokalnych mieszkańców i przyrody. W czasie festiwalu Rapoula przeobraża się w kosmopolityczną przestrzeń. Lokalny sklep, restauracja i bar stają się centrami konsumpcji i zaopatrzenia dla tłumów. Pojawiają się kolejki, nowe produkty i wyższe ceny. W dniu otwarcia festiwalu mieszkańcy ustawiają się po darmowe opaski umożliwiające wejście na teren wydarzenia. Niektórzy biorą ich po kilka – dla dzieci, wnuków i dalszych krewnych. Tego typu działania wzmacniają akceptację społeczną wydarzenia i zwiększają zaangażowanie lokalnej społeczności (zob. Mair, Duffy 2018). Organizatorzy starają się włączyć mieszkańców wsi w funkcjonowanie festiwalu. Miejscowe osoby przygotowują m.in. posiłki dla festiwalowiczów, a częściowy dochód z ich sprzedaży trafia do lokalnego domu opieki społecznej. Mieszkańcy Rapouli raczej nie dostrzegają negatywnych stron eventu. Podkreślają, że uczestnicy są spokojni, nie powodują konfliktów i nie nadużywają alkoholu, choć zapach innych używek jest wyczuwalny. Różnice dotyczą przede wszystkim dość wyzwolonego sposobu życia i obyczajowości.

Trudno jednak nie zauważyć, że sam fakt organizacji tak dużego wydarzenia w tak delikatnym ekosystemie może być problematyczny. Festiwal oznacza hałas, światła i przejęcie przestrzeni nad rzeką. Na czas przygotowań i trwania wydarzenia mieszkańcy częściowo tracą swobodny dostęp do plaży i terenów nadrzecznych, które muszą współdzielić z liczną rzeszą przyjezdnych. Pojawia się pytanie, czy promowanie ekonarracji w „dziewiczym” otoczeniu nie prowadzi jednocześnie do jego eksploatacji, nie przesadza się w nadmierną eko-ingerencję.

W czasie festiwalu osły nadal pasą się tuż obok terenów koncertowych. Festiwalowicze je dokarmiają, fotografują, traktują jako część idyllicznego krajobrazu. Czy zastanawiają się, jak te (i inne) zwierzęta reagują na wielogodzinny hałas, agresywne oświetlenie i wibracje basów; gdzie szukają schronienia? W 2025 roku pojawiały się głosy, że być może będzie to ostatnia edycja organizowana w Rapoula do Côa ze względu na obawy o nadmierne eksploatowanie terenu. Wiadomo już jednak, że w 2026 roku festiwal będzie się toczył dalej, w tym samym miejscu.

Zdjęcie nr 16
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 17
Źródło: Karolina Golemo.

EKO-NARRACJE I EKO-INWAZJE

Współczesne ekonarracje nie tylko opierają się na pragnieniu powrotu do natury i doświadczenia symbiozy z otoczeniem, ale także łączą się z nadawaniem podmiotowości elementom przyrody i postrzeganiem ich jako sprawczych. W duchu materialnej ekokrytyki (Iovino, Oppermann 2014) materię przyrodniczą traktuje się jako nasyconą opowieściami i znaczeniami (*storied matter*). Krajobraz przyrodniczy HIM DUB postrzegany jest przez organizatorów nie jako sceneria, ale jako główny element festiwalowych wydarzeń. Paradoks polega jednak na tym, że skumulowana obecność tysięcy osób w ekosystemie to dla niego ryzykowna próba wytrzymałości, jakkolwiek szlachetne byłyby intencje pomysłodawców. Eko-narracje i eko-intencje organizatorów mieszają się z lokalnymi interesami, potrzebami uczestników i festiwalowym hedonizmem. Jak zauważa Bryan Schmidt (2017), nawet festiwale definiujące się jako ekologiczne pozostawiają po sobie środowiskowy ślad. Niszowość i peryferyjność portugalskiej wioski w kontekście festiwalu staje się katalizatorem jej popularności, która z kolei może stanowić zagrożenie dla jej istoty. Pojawiają się więc pytania: czy możliwe jest organizowanie naprawdę „zielonych” festiwali bez zawłaszczania natury? Czy można mówić o ekologii, jednocześnie przekształcając spokojną dolinę rzeki w przestrzeń intensywnej konsumpcji festiwalowych doświadczeń?

W duchu współczesnych dyskusji o podmiotowości rzek³ można by przewrotnie zapytać: co powiedziałyby na to sama Côa i jej mieszkańcy? Czy w debacie dotyczącej obecnego i przyszłego funkcjonowania festiwalu HIM DUB ktokolwiek bierze ich pod uwagę? Można raczej odnieść wrażenie, że rzeka Côa, bez której nie byłoby festiwalu, pozostaje jego niemą i przymusową uczestniczką.

³ Można wskazać takie inicjatywy jak kolektyw Siostry Rzeki stworzony przez Cecylię Malik, projekt Osoba Odra mający na celu nadanie rzece Odrze osobowości prawnej, symboliczno-artystyczny manifest dotyczący nadania obywatelstwa wiedeńskiego rzece Dunaj podczas Klima Biennale 2026 w Wiedniu, a nawet przypadek symbolicznych zaślubin bristolskiej aktywistki Megan Ruth-Trump z rzeką Avon w południowo-zachodniej Anglii.

Zdjęcie nr 18
Źródło: Karolina Golemo.

Zdjęcie nr 19
Źródło: Karolina Golemo.

BIBLIOGRAFIA

- Bottorff, D. L. 2015. Emerging Influence of Transmodernism and Transpersonal Psychology Reflected in Rising Popularity of Transformational Festivals, *Journal of Spirituality in Mental Health*, 17(1), 50–74, <https://doi.org/10.1080/19349637.2014.957607>.
- Bullock, C. 2024. 'I married the River Avon and it changed my life', *BBC*, 'I married the River Avon - it has changed my life'.
- Cruz, M. 2026. O HIM Dub Festival regressa a Rapoula do Côa com sete dias de reggae e cultura, *Rádio Oxigénio*, <https://www.oxigenio.fm/o-him-dub-festival-regressa-a-rapoula-do-coa-com-sete-dias-de-reggae-e-cultura>.
- Cummings, J. 2014. *The Greening of the Music Festival Scene: An Exploration of Sustainable Practices and Their Influence on Youth Culture*, w: A. Bennett, J. Taylor, I. Woodward (red.), *The Festivalisation of Culture*, Farnham: Ashgate, 169–186.
- van den Ende, L. 2022. *Festival co-creation and transformation: The case of Tribal Gathering in Panama*, w: J. H. Kidwell, M. Nita (red.), *Festival Cultures: Mapping New Fields in the Arts and Social Sciences*, London: Palgrave Macmillan, 195–226.
- Getz, D. 2010. The Nature and Scope of Festival Studies, *International Journal of Event Management Research*, 5(1), 1–47.
- Guerra, P., Oliveira, A. 2022. *A Sonic Paradise in the Countryside: Pop-Rock Festivals as Drivers of Creative Tourism Development in Small Cities and Rural Areas in the Post-Pandemic Era*, w: I. Woodward et al. (red.), *Remaking Culture and Music Spaces. Affects, Infrastructures, Futures*, London: Routledge.
- HIM Dub Festival. (b. d.). Official website, <https://himdubfestival.com> – 18 V 2026.
- Iovino, S., Oppermann, S. 2014. *Material Ecocriticism*, Bloomington–Indianapolis: Indiana University Press.
- Leung, J.-K., Chan, A. 2014. The Bloom Series: A Journey through Transformational Festivals, Elevate Films, Keyframe Entertainment, Multi Music & Grounded TV, <https://thebloom.tv/watch/> – 18 V 2026.
- Mair, J., Duffy, M. 2018. The Role of Festivals in Strengthening Social Capital in Rural Communities, *Event Management*, 22(6), 875–889, <https://doi.org/10.3727/152599518X15346132863229>.
- Nobody Is Watching. 2025. HIM Dub Festival Review, <https://www.nobodyiswatching.co.uk/reviews/2025/him-dub-festival-2025> – 18 V 2026.
- Perry, E. 2013. Transformational Festivals: Where Ecstatic Spirit and Sonic Celebration Unite (w/ Timeline & Preview Guide), *Redefine Magazine*, <https://www.redefinemag.com/2013/transformational-festivals-spiritual-preview-guide/> – 18 V 2026.
- Schmidt, B. 2017. *Boutiquing at the Raindance Campout: Relational Aesthetics as Festival Technology*, w: G. St John (red.), *Weekend Societies: Electronic Dance Music Festivals and Event-Cultures*, London: Bloomsbury.
- St John, G. 2015. *Liminal Being: Electronic Dance Music Cultures, Ritualization and the Case of Psytrance*, w: A. Bennett, S. Waksman (red.), *The SAGE Handbook of Popular Music*, London: Sage, 243–260.
- Turner, V. 1969. *The Ritual Process: Structure and Anti-Structure*, Brunswick–London: Aldine.

ECO-NARRATIVES AND ECO-INTERVENTIONS: THE HIM DUB FESTIVAL IN RAPOULA DO CÔA

Abstract: The text examines the HIM DUB festival, dedicated to reggae and dub music as well as soundsystem culture. Held for held since 2022 years in the Portuguese village of Rapoula do Côa, the event weaves together music, nature, and Rastafarian spirituality, maintaining a strong connection to the local ecosystem. The organizers promote the festival through econarratives, both symbolically and through participatory practices embedded in the event itself. Yet the implementation of ecological ideals is accompanied by tensions: aspirations toward sustainability and harmony with nature – central to dub and reggae culture – do not eliminate the risk of exploiting the riverside environment. The author offers a critical analysis of the dynamics between ecological ideas and their practical enactment, revealing the ambivalent character of contemporary forms of ecoengagement.

Keywords: HIM DUB, reggae, econarratives, transformational festivals